

LEVNED & MENINGER

Lørdag blandt de levende

AF BO GREEN JENSEN

DET er lørdag formiddag, og jeg cykler langs stranden, i god tid og hæderligt vejr, til og med. Alligevel drejer pedalerne tungt. Jeg skal til Ulrik Høys begravelse i Egebæksvang Kirke i Espergærde. Lørdag var fri, så det kunne lade sig gøre. Det passede ind i familiens plan.

Jeg skulle noget andet, som må have været vigtigt, da Lars Villemoes, en anden gammel ven og kollega, forsvandt fra de levendes rækker før jul. De to mænd var så forskellige, og de lå så langt fra hinanden politisk, at de sagtens kunne mødes, for de delte desperado-genet, som man må have for at være en ener.

Tilbage i 1990'erne var vi alle kolleger på en avis, hvor der ikke stod skærme endnu. Ulrik var den nye kultureldaktør, som blev mødt med en skepsis, han gjorde til skamme. Lars var min gamle ven fra MM. En overgang var der også Nils Ufer, Egon Balsby, Peter Marslew og Jan Kornum Larsen. Og Tøger. De er alle sammen borte nu. Ikke at jeg var så særligt social, men vi mødtes jo på de stille kontorer og talte om tingenes vaklen.

Jeg holdt op med at være social, da jeg holdt op med at nyde alkohol. Dét var i Ulriks tid, kan jeg huske. Han sagde engang, at det var imponerende at læse mine tekster, når man havde set mig stå og slingre på gangen. At jeg i det hele taget kunne ramme tasterne rent. Det må nu være mere end 30 år siden. Jeg mødte sidst djævelen i glasset den 4. november 1989. Hvor er det dog længe siden alt sammen.

Lige før lørdag var jeg til nomineringsmøde i foreningen Danske Filmkritikere. Vi gennemgår årets film og beslutter, hvilke titler og navne der skal indstilles til Bodil-priser. Nordisk Film i Valby lægger hus til arrangementet, og det kunne man sikkert spinde en lang ende over, noget med at mødes bag fjendens linjer eller ryge cigaren og være til fals.

Vi er ikke til fals, men vi er godt nok blevet en stor forening på lige ved 60 medlemmer. Jeg tror, vi var 20 i gamle dage, da navnet var Filmmedarbejderforeningen i København. Jeg ser ud over forsamlingen og er pludselig blevet den ældste i rummet.

Et par kolleger, som kunne have matchet min alder, har meldt afbud. Jeg prøver på ikke at melde afbud. Jeg gjorde det i årevis, da foreningsliv og den slags kedede mig. Jeg var ligesom for fin. Og genert. Nogle ting bliver mere, andre mindre vigtige. At skrive er nu engang det, jeg kan. Så jeg gør det med glæde, og jeg bliver ved.

DA jeg når frem til kirken, er der stadig god plads. Jeg sætter mig ved siden af Jakob Levinsen, og vi drøfter nye film, Sherlock Holmes på det sidste, hvordan det nu *egentlig* var i gamle dage og så videre. Sæderne fyldes op af slægt, venner og selverklærede fjender, der repræsenterer et meget bredt spektrum. Fra venstre ud til det yderste højre. Ulriks barnebarn er præst og forretter ritualen. Han holder en uovertruffen tale, som virkelig indrammer manden. Han taler for eksempel

ILLUSTRATION: GITTE SKOV

om *ronkedoren* i Ulrik. Slidderen og satseren. Den årvågne læser og festmennesket.

Til ceremonien i kirken synger vi »Sorrige og glæde«, »Op, al den ting« og »Se, nu stiger solen«. Thomas Kingo, 1681, Hans Adolph Brorson, 1734, og Jakob Knudsen, 1891. De sange er som klart vand, der viser havets bund hver gang og bliver ved at røbe nye facetter. De er altid de samme og skifter dog væsen. Bo Bjørnvig og jeg taler om, hvordan vi begravde Jan Kornum Larsen i 1993. Vi synes, at sangene bliver bedre. Det er godt, for de skal synges tit, når man når bind tre i trilogien.

Til gravøllet bagefter synger vi også. »I Danmark er jeg født« og »En sømand har sin enegang«. H.C. Andersen, 1850, og Johannes V. Jensen, 1926. Ulrik bliver begravet på sin fødselsdag, så højtideligheden er også en fest. Jeg kan godt lide, at sømanden er med. Der er et glimt af ronkedoren, men også af lemmedaskeren og fribytteren i den sang.

»Vi forfølger alle vore mål,« sagde Ulrik til mig, når en af os igen havde truffet en vigtig og risikabel beslutning. Han talte med fortrolig stemme, som var det en hemmelig indsig, han valgte at viderebringe.

OM aftenen er jeg alene med Ava og Hedvig, begge syv år. Hedvig er en veninde

fra den gamle klasse på Snekkersten Skole. Frederikke er til middag hos forældrene til Sander fra den nye skole, som ligger helt ovre i Hellebæk. Jeg plejede at kunne hente og bringe og være med i den daglige drift. Nu har Mor taget hele ansvaret, for jeg kan ikke køre bil og har for lang reaktionstid, hvis der er problemer.

Man skulle tro, at det var rart med mere løstid til egne sysler, men jeg føler mest af alt et savn. Det er sammen med Ava, at jeg smiler og får et ungt ansigt igen. Hun sætter tingene i perspektiv og viser mig, hvad der er vigtigt. Ikke mindst ved at være *meget* bestemt med hensyn til, hvad hun vil og absolut *ikke* vil.

Vi spiser grøntsagslasagne og ser *Versus*. Pigerne har en halv soveaftale. Hedvig bor to veje væk, og det er enkelt at indrette sig efter stemningen. Først kommer Frode og Gertrud, Hedvigs søskende, med nattøj og fornødenheder. Så er Martin, Hedvigs far, på visit.

Jeg læser højt af *Aldrig helt alene*, bind fem i serien om *Mig og min familie* af Anja Hitz, som jeg kender en smule fra gamle dage, da hun arbejdede for Per Kofod, som var min forlægger i 90'erne. Efterhånden kender jeg alle en smule fra gamle dage. Jeg kan ikke finde ud af, om jeg er lettet eller ængstelig, når det gælder nye ansigter.

Vi har ikke læst de andre bind i serien, så der er meget at sætte sig ind i. Da det kommer til stykket, vil Hedvig helst hjem. Det anede mig, så den store opredning var endnu ikke sat i værk. Nu savner Ava ganske vist Frederikke, men vi glæder os alligevel til dagens højdepunkt: Vi læser endnu et Lucky Luke-album – det hedder *Psykopater på slap line* og er fra 1975 – i serien, som har frydet os de sidste mørke måneder.

Dalton-brødrene skal igen foregive at være kureret for kriminel adfærd. Ratata har et anfald af intelligens. Luke er atypisk usikker, Jolly Jumper er verdens klogeste hest. »Hvem er det, der kender prærien bedst? Hvem er det, der taler med sin hest?« *I'm a poor lonesome cowboy – and a long way from home.*

Jeg har i årtier haft en forkert opfattelse af den serie. Jeg syntes, den var fjollet og bare en belgisk-fransk pseudowestern. Så fik Frederikke trumfet igennem, at vi læste ét album. Jeg købte hele serien i 27 samlebind. Vi er nogenlunde midtvejs. Det gælder *Den syngende tråd* næste gang.

At skrive er nu engang det, jeg kan. Så jeg gør det med glæde, og jeg bliver ved.

Nu læser Ava for mig somme tider. Hun skrev selv ti ret gode bøger om Vilma og hendes familie, som hun også har illustreret. Bagefter gik hun i gang med en ny serie om Luna og hendes veninder. Der er planlagt 15 bind, kan man se på omslaget. Hun taler om Shakespearer. »Ved du, hvad han har skrevet?« spørger jeg. »Han har da skrevet *Hamlet*.«

Syv år. Vi bor tæt på Kronborg, så navnet er ikke helt fremmed. Men alligevel. Syv år. Den pige skal nok få stolte forældre.

JEG åbner dagens post. Et af brevene er fra Ivan Elbek, morfar til Laura, min ældste datter, og altså min eks-svigerfar. Ivan fylder 100 år den 6. februar og vil gerne se os til middag på Gerlev Kro i Jægerspris. Han har det godt og ønsker sig ikke noget særligt. Han bliver glad, hvis man vil støtte den arbejdskraft til hus og have, som nu må hentes udefra. For han bor stadig i sommerhuset og er klar som en klokke, der ringer i frost.

Dén fødselsdag skal jeg have med, om det så bliver det sidste. Alder er et abstrakt fænomen. Fra Ava på syv til Rose på 16 til Laura på 28. Frederikke på 45 og Bo på 64. Birthe, min mor, er 84 nu – vi var alle samlet til stort julebord. Ulrik blev 74. De fleste af mine helte går bort i den alder. Så er der 10 eller 20 eller 30 år igen?

Det er der jo ingen, der ved. Men jeg ved, at alt balancerer. Børn kommer til, gamle går bort. Sorrige og glæde vi vandrer til hobe. Lyset lander på verdens kyst, og vi forfølger utrætteligt – uforbederligt – vore mål. Som er at være kærlighed og vinde ære i demantspillet.

Lørdag er lukket. Alt ånder fred. Vi har alle haft vores tid, tænker jeg. Fremtiden tilhører søndagens børn.